

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie wywłaszczenia i uregulowania prawa propinacyi.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 12. Listopada 1869. r. wybrał Wysoki Sejm komisję nieustającą z pięciu członków do opracowania przedmiotu o wywłaszczeniu i uregulowaniu prawa propinacyi, poprzednio zaś na posiedzeniu dnia 30. Października t. r. powziął uchwałę, mocą której polecił Wydziałowi krajowemu ażeby w razie gdyby ustawa o postępowaniu co do projektów do ustaw krajowych znacznej objętości lub doniosłości nie otrzymała najwyższej sankcyi, i gdyby ustanowienie komisji sejmowej do sprawy propinacyjnej nie otrzymało zatwierdzenia cesarskiego, albo sam wypracował wniosek o wywłaszczeniu i uregulowaniu prawa propinacyi, albo do wypracowania go ustnowił komisję złożoną ze znawców w myśl uchwały sejmowej z d. 27. Października 1869 Lit. C. traktującej o komisjach kodyfikacyjnych.

Gdy przewidziany przez Wysokie Zgromadzenie wypadek odmówienia najwyższej sankcyi ustawie i cesarskiego zatwierdzenia uchwały sejmowej, rzeczywiście nastąpił, Wydział krajowy, spełniając otrzymane polecenie, zebrał komisję do której powołał pięciu posłów, i polecił jej przygotowanie stosownych projektów.

Skład tej komisji do której należeli początkowo posłowie: Krzczunowicz, Kamiński, hr. Badeni, Skrzyński, Michał Gnoiński, uległ następnie zmianie, gdyż w miejsce pp. Gnoińskiego i Kamińskiego, którzy się usunęli, zaproszeni zostali pp. Paweł Skwarczyński i Józef Pajęczkowski.

Komisya spełniła swe zadanie i ułożyła 1) projekt ustawy zawierającej postanowienia o wykupnie prawa propinacyi, 2) projekt ustawy zawierającej postanowienia o uregulowaniu i zabezpieczeniu propinacyjnego prawa wyszynku, 3) projekt wniosku ażeby wynagrodzenie za propinacyę, jakoteż wszelkie pisma i czynności, odnoszące się do wykupna prawa propinacyi, wolne były od podatków i wszelkich innych opłat państwowych.

Projekta te zgadzają się po największej części z projektem przez komisję sejmową na dniu 17. Października 1869 przedłożonym, który z całego zasobu nagromadzonych w tej sprawie materiałów zdawał się komisji naszej najodpowiedniejszym.

Komisya zwróciła też szczególną uwagę na projekt przez posła Tyszkowskiego podany, lecz w braku danych, na podstawie których możnaby z jakimkolwiek prawdopodobieństwem przyjąć, że opłaty konsumcyjne od napojów stanowiących przedmiot propinacyi, będą dostateczne do utworzenia funduszu na spłacenie procentów i kapitałów wynagrodzenia, nie widziała możliwości przyjęcia zasady w tym projekcie wyrażonej z obawy, ażeby kraj przez to na ponoszenie nowych ciężarów narażony nie został.

Komisya uwzględniała jednak zasadę przez posła Tyszkowskiego postawioną, zastrzegając w swym projekcie dla administracyi funduszu propinacyjnego możność wykonywania wyszynku przez wydawanie za opłatą czasowych konsensów.

Zresztą komisya, przekonana o niezbędnej potrzebie stanowczego załatwienia sprawy propinacyjnej, wolała trzymać się znanego już projektu, jak tworzyć nowe pomysły, które mnożąc liczbę i tak już bogatych materiałów, przyczyniłyby się raczej do odwleczenia jak do rozwiązania tej sprawy, powszechnie za nagłą uznanej.

Wydział krajowy, wychodząc z tego samego stanowiska, jakkolwiek nie zmienił swego zdania, objawionego w sprawozdaniu w tym przedmiocie Wysokiemu Sejmowi w r. 1868. złożonem, przyjął przecież projekt przez komisję wyrobiony, poczyniwszy w nim tylko niektóre zmiany, które mu się wydały bądź konieczne, bądź stosowne i pożyteczne.

Przedstawiając Wysokiej Izbie w załączeniu projekta do dwóch ustaw i do uchwały, powyżej wyliczone, prosimy aby Wysoka Izba raczyła takowe uchwalić.

Lwów dnia 22. Sierpnia 1871.

W zastępstwie J0. Księcia Marszałka

Oktaw z Siemuszowy Pietruski w. r.

Członek Wydziału kraj.

Sprawozdawca

Cezar Haller w. r.

Członek Wydziału krajowego.

I.

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zawierająca postanowienia o wykupnie prawa propinacyi.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mezo Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

A. Ogólne postanowienia.

• §. 1.

Propinacyjne prawo wyłącznego wyrobu gorących trunków znosi się bez wynagrodzenia, i staje się przedmiotem wolnego przemysłu od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Opłaty w niektórych miastach, na rzecz gminy z tytułu prawa propinacyi pobierane od wyrobu i wprowadzenia trunków, od konsensów i.a. wyszynki, i za pozwole nie zakładania fabryk wyrabiających trunki, pozostają nie naruszone; lecz od czasu wejścia w życie niniejszej ustawy, będą nadal pobierane jako opłaty konsumcyjne lub jako opłaty za dozór policyjny.

§. 2.

Propinacyjne prawo wyłącznego wyszynku trunków ma być wyłączone za odpowiednem wynagrodzeniem.

§. 3.

Propinacyjne prawo wyszynku stanie się po wyłączeniu własnością funduszu propinacyjnego (§. 25.) na tak długo, dopóki obligi propinacyjne nie zostaną umorzone i dopóki zaliczki z funduszu krajowego, funduszowi propinacyjnemu udzielane, nie będą zwrócone (§§. 27, 28 i 29).

Po upływie tego terminu stanie się prawo wyszynku przedmiotem przemysłu koncesyjonowanego, którego opodatkowanie na rzecz kraju zostanie unormowane w drodze ustawodawczej.

§. 4.

Dotychczasowi właściciele prawa propinacyi, którzy podług §. 1. mają być wywłaszczeni otrzymają tytułem wynagrodzenia kapitał w obligacyach propinacyjnych siedmprocentowych, równający się trzynastorazowemu czystemu dochodowi z propinacyjnego prawa wyszynku, obliczonemu według postanowień zawartych w §. 10. do 19. niniejszej ustawy.

§. 5.

Wywłaszczone prawo propinacyi, służące gminom w ich własnym obrębie, może być jednak wynagrodzone przez udzielenie tym gminom prawa pobierania w ich obrębie odpowiednich opłat konsumcyjnych od wyrobu i przewozu lub od wyszynku trunków.

W gminach, w których prawo propinacyi w ten sposób wynagrodzone będzie, znosi się wszystkie ograniczenia z tytułu prawa propinacyi istniejące.

Gminy, które mają być wynagrodzone prawem pobierania takich opłat, wymiar i sposób pobierania takowych, niemniej inne odnośne przepisy, oznaczone będą osobnemi ustawami.

B. O wynagrodzeniu za zniesione prawo propinacyi i jego odebraniu.

Komisye przyznające wynagrodzenie.

§. 6.

Dla obliczenia kapitału wynagrodzenia (§. 4.) ustanowione będą komisye okręgowe i komisya krajowa we Lwowie.

Wydział krajowy oznaczy ilość komisyj okręgowych i granice okręgów przydzielić im się mających.

§. 7.

Każda komisya okręgowa złożona będzie z trzech członków, z których jednego mianuje c. k. Rząd krajowy, drugiego jako zastępcę funduszu krajowego, Wydział krajowy, trzeciego zaś wybierają właściciele prawa propinacyi właściwego okręgu.

Tym samym sposobem będzie dla każdego członka komisji mianowany lub wybrany zastępca.

Komisja wybiera przewodniczącego ze swego grona, który zarówno z innymi członkami głosuje.

Uchwały zapadają w komisji bezwzględną większością głosów.

Członkowie komisji lub ich zastępcy, mianowani przez Wydział krajowy i obrani przez właścicieli prawa propinacyi, będą pobierali za czas urzędowania dyety po 3 złr. i wynagrodzenie kosztów podróży po 1 złr. za milę.

§. 8.

Komisja krajowa będzie złożona z przewodniczącego w Wydziale krajowym lub delegowanego przezeń członka Wydziału krajowego, jako przewodniczącego, i z sześciu członków, z których dwóch wybiera Sejm krajowy, jednego mianuje c. k. Rząd krajowy, jednego Lwowski c. k. Sąd krajowy wyższy z grona swego, a dwóch Wydział krajowy.

Członkowie komisji będą mieli zastępców tym samym sposobem mianowanych lub obranych, którzy w razie powołania do czynności wchodzi w prawa i obowiązki członków.

Do powzięcia uchwał potrzebna jest obecność przewodniczącego i przynajmniej czterech członków.

Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów.

Członkowie przez Sejm obrani i przez Wydział krajowy mianowani, będą pobierali za czas urzędowania, wynagrodzenie po 200 złr. miesięcznie z dołu.

Wymiar wynagrodzenia.

§. 9.

Czysty dochód z propinacyjnego prawa wyszynku wysłędzony będzie przez komisję okręgową, która obliczy także kapitał wynagrodzenia (§ 4.)

Prawo wniesienia reklamacji do komisji krajowej przeciwko obliczonemu kapitałowi, służy tak wywłaszczone-mu właścicielowi prawa propinacyj, jakoteż zastępcy funduszu krajowego.

Reklamacja ma być wniesiona na ręce komisji okręgowej w prekluzyjnym terminie dni trzydziestu, a to względnie uprawnionego, licząc od dnia doręczenia mu orzeczenia tej komisji, a względnie zastępcy funduszu krajowego od dnia zapadłej uchwały komisji.

Komisya krajowa rozpoznaje orzeczenia komisyj okręgowych i reklamacje, zarządza w razie potrzeby dochodzenia uzupełniające i stanowi ostatecznie o wysokości kapitału wynagrodzenia.

§. 10.

Za podstawę do obliczenia czystego dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku przyjętą będzie przeciętna cyfra dochodu z lat sześciu od roku 1865. do 1870. włącznie, który służył do wymiaru podatku od tego prawa.

Gdzie podatek dochodowy wymierzony był od dochodu z prawa wyszynku w połączeniu z innymi dochodami jak n. p. z dochodem z młyna, cegielni, z zajazdu i t. p., komisya orzeknie na podstawie fasyi, lub gdyby fasye nie wykazywały każdego dochodu z osobna, na podstawie dochodzeń szczegółowych, ile w dochodzie ogólnym mieści się innych dochodów, a ile pozostaje jako dochód z propinacyjnego prawa wyszynku.

Gdzie przy wymierzeniu podatku dochodowego od dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku nie uwzględniono i nie potrącono czynszu za dodane do wykonywania wyszynku budynki, lub za dodane arendarzowi albo szynkarzowi pola lub pastwiska, albo wreszcie wartości jakichkolwiek innych dodatków, komisya orzeknie na podstawie szczegółowych dochodzeń, o ile te dodatki są skompenzowane wzajemnymi dodatkami, które miał właściciel, a które nie były uwzględnione i dodane do dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku przy wymiarze podatku od tego prawa. Jeżeli zaś skompenzowanemi nie są, orzeknie komisya, ile z tego tytułu należy potrącić od przyjętego dla wymierzenia podatku czystego dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku.

Od obliczonego tym sposobem dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku ma być potrącany podatek z dodatkami państwowemi, krajowym i indemnizacyjnym, od tego dochodu spłacany, podług przecięcia z lat 1865. do 1870. obliczony.

Dochód pozostający po odtrąceniu podatku i wymienionych dodatków, stanowi czysty dochód z propinacyjnego prawa wyszynku.

§. 11.

Przyznany kapitał wynagrodzenia należy się uprawnionemu z procentem, od tego dnia bieżącym, w którym propinacyjne prawo wyszynku będzie przez Wydział krajowy wzięte w posiadanie (§. 20).

Sposób wypłaty kapitału.

Obligacye propinacyjne.

§. 12.

Kapitał wynagrodzenia spłacony będzie papierami siedmioprocentowymi, noszącymi nazwę «Obligacye wykupna prawa propinacyj Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem», wystawionemi na okaziciela, opatrzonemi w kupony płatne półrocznie z dołu, i opiewającymi na 50, 100, 500, 1.000, 5.000 i 10.000 złr. w. a.

Postępowanie przy wypłacie.

§. 13.

Jeżeli prawo propinacyi jest przedmiotem ksiąg tabularnych (hypotecznych) lub połączone jest z posiadaniem przedmiotu w tych księgach zapisanego, prawomocny wyrok o wysokości kapitału wynagrodzenia udzielonym będzie, przez Wydział krajowy równocześnie z zarządzeniem odebrania propinacyjnego prawa wyszynku (§. 20) właściwemu sądowi dla uwidocznienia kapitału wynagrodzenia w dotyczącej księdze. Uwidocznienie to będzie miało ten skutek prawny, że w miejsce wywłaszczonego prawa propinacyi wejdzie wymierzony zań kapitał wynagrodzenia.

§. 14.

Przy przekazywaniu i wypłacie kapitału wynagrodzenia będą analogicznie zastosowane przepisy ces. patentu z dnia 8. Listopada 1855. (Dz. ust. P. I. 257)

Pretensye na kapitał wynagrodzenia przekazane, powinny być obliczone w walucie austriackiej według obowiązujących przepisów.

§. 15.

Wydział krajowy jako zarządzający funduszem propinacyjnym, mianuje zastępców tego funduszu do czynności w sądach przeprowadzić się mających i wypłaca kapitał wynagrodzenia.

Certyfikaty tymczasowe.

§. 16.

W przypadkach gdy zachodzi potrzeba przekazania kapitału wynagrodzenia przez sąd, zatrzyma Wydział krajowy

obligacye w swoim depozycie, dopóki wyrok sądowy nie stanie się prawomocnym i wyda wywłaszczonemu właścicielowi certyfikat tymczasowy, poświadczający wysokość przyznanego kapitału.

Na mocy tego certyfikatu będzie od dnia jego wydania wypłacany półrocznie z dołu procent od kapitału wynagrodzenia w stosunku po siedm od sta rocznie. Z dniem, od którego procent od obligów przekazany będzie przez sąd osobom obligi te odebrać mającym, traci certyfikat swą ważność.

Wynagrodzenie nie ulega podatkowi.

§. 17.

Przyznany kapitał wynagrodzenia i procent, na mocy certyfikatu (§. 16.) pobierany, niemniej obligacye propinacyjne i ich kupony są wolne od stempli i wszelkich podatków i dodatków.

Gwarancya kraju.

§. 18.

Kraj gwarantuje wypłatę kapitału wynagrodzenia i procentu od certyfikatów (§. 16.), niemniej wypłatę kuponów od obligacyj propinacyjnych i umorzenie tych obligacyj.

Odebranie prawa propinacyi.

§. 19.

Prawo propinacyjne może być w każdej pojedynczej miejscowości odebrane na własność funduszu propinacyjnego, gdy do tej miejscowości odnoszące się orzeczenie o wysokości kapitału wynagrodzenia stanie się prawomocnem.

Prawo to będzie wszędzie odebrane na własność rzezczonego funduszu przed upływem trzech lat od zupełnego ukończenia przez komisję krajową czynności przyznania kapitału wynagrodzenia w całym kraju.

Odebranie to uskuteczni Wydział krajowy i obejmie odebrane prawo wyszynku w swój zarząd w imieniu funduszu propinacyjnego.

Równocześnie z odebraniem prawa wyszynku wypłaci Wydział krajowy kapitał wynagrodzenia, a w przypadkach §fem 16. przewidzianych, wyda certyfikaty.

§. 20.

Budynki, służące do wykonywania prawa wyszynku, pozostają własnością uprawnionych. Muszą jednakże być

przez nich wydzierżawione zarządowi funduszu propinacyjnego na czas nie dłuższy nad objęty planem umorzenia, jeżeli rzeczony zarząd tego żądać będzie przed odebraniem prawa wyszynku na rzecz funduszu propinacyjnego.

Czynsz dzierżawny z takich budynków będzie równy temu, jaki potrącono od dochodu propinacyjnego, przy obliczeniu czystego dochodu (§ 10.).

Warunki dzierżawy ułoży komisya okręgowa, zatwierdzi je zaś komisya krajowa.

§. 21.

Jeżeli prawo propinacji jest wydzierżawione na czas dłuższy po za termin odebrania prawa propinacji (§. 19.), winien dzierżawca z tym dniem ustąpić z dzierżawy tego prawa, i z tego tytułu nie może ani dzierżawca ani wydzierżawiający rościć sobie pretensyi do funduszu propinacyjnego.

§. 22.

Jeżeli propinacyjne prawo wyszynku wydzierżawione jest samo, lub tylko z przedmiotami do jego wykonania służącemi, albo odrębnego dochodu nie przynoszącemi, kontrakt dzierżawny z dniem odebrania tego prawa uważanym będzie za rozwiązany, a dzierżawca zapłaci wydzierżawiającemu czynsz dzierżawny w miarę czasu dzierżawy aż do dnia rozwiązania kontraktu przypadający.

Jeżeli zaś propinacyjne prawo wyszynku z innemi przedmiotami dochód przynoszącemi, lub też propinacyjne prawo wyłącznego wyrobu trunków, bądź samo, bądź z innemi przedmiotami jest wydzierżawione, ma dzierżawca najdalej w rok po ogłoszeniu niniejszej ustawy oświadczyć, że od dzierżawy odstępuje. W razie takiego oświadczenia nastąpi rozwiązanie kontraktu dzierżawnego z końcem tego roku dzierżawnego, w którym oświadczenie było dane. Gdyby dzierżawca nie złożył takiego oświadczenia w terminie oznaczonym, lub gdyby kontrakt dzierżawny zawarty był po dniu, w którym niniejsza ustawa stanie się obowiązującą, kontrakt dzierżawy zostaje w swej mocy, a dzierżawca za odebrane prawo wyłącznego wyrobu trunków (§. 21.) nie otrzyma żadnego wynagrodzenia, za odebrane zaś propinacyjne prawo wyszynku otrzyma od wydzierżawiającego wynagrodzenie, które ma się równać procentowi od dotyczącego kapitału wynagrodzenia, przypadającemu za czas od dnia odebrania propinacyjnego prawa wyszynku do dnia ukończenia dzierżawy. Gdyby kapitał wynagrodzenia nie był oddzielnie obliczonym za propinacyjne prawo wyszynku, które jest przedmiotem dzierżawy, komisya krajowa

(§. 8.) na żądanie jednego z interesowanych orzeknie ostatecznie o wysokości tego kapitału.

Innych pretensyj z powodu odebrania prawa propinacji lub z powodu przewidzianego w tym paragrafie rozwiązania kontraktu dzierżawnego nie mogą wzajemnie do siebie rościć dzierżawca i wydzierżawiający.

Postanowienia tego paragrafu mają być zastosowane o tyle, o ile między dzierżawcą a wydzierżawiającym na przypadki tym paragrafem objęte nie ma innej umowy.

§. 23.

Umorzenie obligów propinacyjnych rozpocznie się najpóźniej we dwa lata po odebraniu w całym kraju propinacyjnego prawa wyszynku na rzecz funduszu propinacyjnego i ma być ukończone najdalej w 55. latach.

Corocznie umorzone będzie przynajmniej tyle obligacji, ile według dołączonego planu ./ na ten rok wypada.

Gdyby w którym roku większa nad plan ilość obligacji umorzona została, w następnych latach może w razie braku funduszy, o tyleż mniejsza ilość obligacji być umorzona.

Umorzenie będzie się odbywało przez zakupno obligacji lub ich losowanie w miarę tego, czy pierwszy lub drugi sposób okaże się korzystniejszy dla funduszu propinacyjnego.

§. 24.

Wypłata obligacji wylosowanych nastąpi w sześć miesięcy po ich wylosowaniu za zwrotem obligacji wraz z kuponami jeszcze nie ubiegłymi.

Z upływieniem terminu wypłaty wylosowanych obligacji ustaje ich oprocentowanie, kupony od wylosowanych obligacji będą w prawdzie wypłacane, lecz zostaną następnie potrącone od kapitału, równie jak wszystkie kupony brakujące.

Kupony ubiegłe utracają swoją wartość po upływie sześciu lat, a wylosowane obligacje po upływie trzydziestu lat od terminu na ich wypłatę przeznaczoną.

D. **⊙** funduszu propinacyjnym.

Utworzenie funduszu.

§. 25.

Z wyłączonego prawa wyszynku propinacyjnego utworzony będzie krajowy fundusz propinacyjny Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego.

Dochody z tego prawa będą specjalnie przeznaczone na pokrycie potrzeb funduszu propinacyjnego, mianowicie: na administrację, na podatki z dodatkami (§. 27), na wypłatę procentów pobieranych z mocy certyfikatów (§. 17.) na wypłatę kupnów od obligów propinacyjnych i umorzenie tych obligów, nakoniec na zwrócenie zaliczek udzielanych z funduszy krajowych (§. §. 28, 29 i 35.)

Podatki od dochodów z propinacyjnego prawa wyszynku.

§. 26.

Dochody z propinacyjnego prawa wyszynku, będącego własnością funduszu propinacyjnego, podlegają opłacie podatków państwowych, tudzież dodatków krajowych i indemnizacyjnych, nie podlegają zaś opłacie dodatków powiatowych i gminnych.

§. 27.

W razie niedostateczności dochodów funduszu propinacyjnego na pokrycie jego potrzeb (§. 25.), przyjdzie mu fundusz krajowy w pomoc zaliczkami.

Zaliczki te zwróci krajowi fundusz propinacyjny w miarę nadwyżki dochodów z procentem po 6 /₀ rocznie liczyć się mającym, a gdyby na ten cel zaangażowaną została pożyczka krajowa, zwróci ją fundusz propinacyjny z procentem od niej rzeczywiście opłaconym i z wszystkimi kosztami, jakie z jej powodu wynikną.

§. 28.

Dyety i wynagrodzenie kosztów podróży członków komisij okręgowych i komisij krajowych (§. §. 7. i 8.), niemniej inne koszty narosłe z powodu obliczenia i wypłaty kapitału wynagrodzenia, jakoteż z powodu odbioru prawa wyszynku, pokryte będą z funduszy krajowych w drodze zaliczek, które mają być zwrócone w sposób w §. 28. określony.

Wykupno obligacyi i innych funduszków krajowych.

§. 29.

Ustawą krajową mogą być przeznaczone inne fundusze krajowe na wykupno obligacyi w obiegu zostających, podług kursu, lub przez losowanie nad plan umorzenia. Sumy, na takie wykupno z funduszków krajowych wydane, uważane będą także jako zaliczki na rzecz funduszu propinacyjnego i zwrócone zostaną z tego funduszu w sposób w §. 27. określony.

E. Administracya.

Władze administracyjne.

§. 30.

Wydział krajowy zawiaduje wszystkimi czynnościami administracyjnymi i zarządza funduszem propinacyjnym. Wydział krajowy może pod własną odpowiedzialnością ustanowić osobną dyrekcję krajową do administracyi propinacyjnego prawa wyszynku.

Bliższe instrukcye do administracyi odnoszące się, wydawać będzie Wydział krajowy.

Administracya funduszu propinacyjnego ma prawo żądać przy zarządzie propinacyjnego prawa wyszynku, współdziałania od Wydziałów powiatowych i Zwierzchności gminnych.

Wykonanie propinacyjnego prawa wyszynku.

§. 31.

Administracya funduszu propinacyjnego może wykonywać propinacyjne prawo wyszynku na rachunek własny, albo też przez wydzierżawienie, czyli to pojedynczemi gminami, czy też większemi okręgami, albo przez czasowe konsensa propinacyjne (uprawnijające do propinacyjnego wyszynku trunków), wydawane za stałą roczną opłatą lub za spłatą od ilości wyszynkowanych trunków.

Szczegółowe uprawnienia administracyi.

§. 32.

W razie, gdyby dzierżawca propinacyjnego prawa wyszynku lub posiadający konsens propinacyjny dopuścił się czynu lub zaniehdania, pociągającego za sobą podług warunków ugody dzierżawnej lub konsensu utratę dzierżawy

lub konsensu, służyć będą administracyi propinacyjnego prawa wyszynku te same środki i ta sama procedura, jakie z mocy ces. patentu z 31. Grudnia 1800 służy administracyi dóbr skarbowych.

§. 33.

Wszystkie spory sądowe między administracyą propinacyjnego prawa wyszynku, będącego własnością funduszu propinacyjnego, a dzierżawcami tego prawa lub posiadającymi konsensa propinacyjne, wytaczane będą wyłącznie w sądach Lwowskich, a mianowicie w tym sądzie Lwowskim, do którego spór według przedmiotu swojego i osoby należy.

F. Postanowienia dodatkowe.

Pomoc władz.

§. 34.

C. k. władze rządowe i autonomiczne winne użyzyć pomocy organom powołanym do przeprowadzenia przepisów o wywłaszczeniu prawa propinacyi, niniejszą ustawą objętych.

Uwolnienie od stempli i opłat.

§. 35.

Wywłaszczenie prawa propinacyi, niemniej wszelkie do przeprowadzenia tego wywłaszczenia, do wymiaru i wypłaty wynagrodzenia za to prawo odnoszące się podania, protokoły, dokumenta, wpisy hipoteczne, orzeczenia i inne pisma lub czynności sądowe i pozasądowe, wolne są od stempli, należności bezpośrednich i opłat depozytowych.

§. 36.

Rozporządzenia potrzebne do przeprowadzenia niniejszej ustawy, wyda Wydział krajowy, który także postanowi sposób i czas wybierania komisji okręgowych.

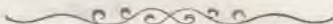
§. 37.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministerstwu.

UCHWAŁA.

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem stawia wniosek:

1. aby kapitał wynagrodzenia za wywłaszczone prawo propinacyi przyznany, i procenta od tego kapitału, niemniej obligi propinacyjne na spłatę tego kapitału wydane i kupony od tych obligów, wolne były od podatków państwowych i od stempli.
2. aby konsensa propinacyjne, wyszynk trunków uprawniające, przez administracyę funduszu propinacyjnego wydawane, wolne były od opłat państwowych.
3. aby wywłaszczenie prawa propinacyi, niemniej wszelkie do przeprowadzenia tego wywłaszczenia, do wymiaru i wypłaty wynagrodzenia za to prawo odnoszące się podania, protokoły, dokumenta, wpisy hypoteczne, orzeczenia i inne pisma lub czynności sądowe i pozasądowe wolne były od stempli należności bezpośrednich i opłat depozytowych.

P l a n

umorzenia obligów propinacyjnych.

Rok	Półrocze	Kapitał			Półrocznie przypada na								
		do umorzenia			odsetki			umorzenie kapitału			razem		
		złr	ct.	1/4	złr.	ct	1/4	złr	ct	1/4	złr.	ct.	1/4
1	I	1000	—	—	35	—	—	3	46	—	38	46	—
	II	996	54	—	34	88	—	3	58	1	38	46	1
2	I	992	95	3	34	75	—	3	71	—	38	46	—
	II	989	24	3	34	62	—	3	84	1	38	46	1
3	I	985	40	2	34	49	—	3	97	—	38	46	—
	II	981	43	2	34	35	—	4	11	1	38	46	1
4	I	977	32	1	34	21	—	4	25	—	38	46	—
	II	973	7	1	34	6	—	4	40	1	38	46	1
5	I	968	67	—	33	90	—	4	56	—	38	46	—
	II	964	11	—	33	74	—	4	12	1	38	46	1
6	I	959	38	3	33	58	—	4	88	—	38	46	—
	II	954	50	3	33	41	—	5	5	1	38	46	1
7	I	949	45	2	33	23	—	5	23	—	38	46	—
	II	944	22	2	33	5	—	5	41	1	38	46	1
8	I	938	81	1	32	86	—	5	60	—	38	46	—
	II	935	21	1	32	66	—	5	80	1	38	46	1
9	I	927	44	—	32	46	—	6	—	—	38	46	—
	II	921	41	—	32	25	—	6	21	1	38	46	1
10	I	915	19	3	32	3	—	6	43	—	38	46	—
	II	908	76	3	31	81	—	6	65	1	38	46	1
11	I	902	11	2	31	57	—	6	89	—	38	46	—
	II	895	22	2	31	33	—	7	13	1	38	46	1
12	I	888	9	1	31	8	—	7	36	—	38	46	—
	II	880	73	1	30	82	—	7	64	1	38	46	1
13	I	873	9	—	30	56	—	7	90	—	38	46	—
	II	865	19	—	30	28	—	8	18	1	38	46	1
14	I	857	—	3	30	—	—	8	46	—	38	46	—
	II	848	54	3	29	70	—	8	76	1	38	46	1
15	I	839	78	2	29	39	—	9	7	—	38	46	—
	II	830	71	2	29	7	—	9	39	1	38	46	1
16	I	821	32	1	28	74	—	9	72	—	38	46	—
	II	811	69	1	28	41	—	10	5	1	38	46	1
17	I	801	55	—	28	5	—	10	41	—	38	46	—
	II	791	14	—	27	69	—	10	77	1	38	46	1
18	I	780	36	3	27	31	—	11	15	—	38	46	—
	II	769	21	3	26	92	—	11	54	1	38	46	1
19	I	757	67	2	26	52	—	11	94	—	38	46	—
	II	745	73	2	26	10	—	12	36	1	38	46	1

Rok	Półrocze	Kapitał			Półrocznie przypada na								
		do umorzenia			odsetki			umorzenie kapitału			r a z e m		
		złr.	ct.	$\frac{1}{4}$	złr.	ct.	$\frac{1}{4}$	złr.	ct.	$\frac{1}{4}$	złr.	ct.	$\frac{1}{4}$
20	I	733	37	1	25	67	—	12	79	—	38	46	—
	II	720	58	1	25	22	—	13	24	1	38	46	1
21	I	707	34	—	24	75	—	13	71	—	38	46	—
	II	693	63	—	24	28	—	14	18	1	38	46	1
22	I	679	44	3	23	78	—	14	68	—	38	46	—
	II	664	76	3	23	27	—	15	19	1	38	46	1
23	I	649	57	2	22	73	—	15	73	—	38	46	—
	II	633	84	2	22	18	—	16	28	1	38	46	1
24	I	617	56	1	21	61	—	16	85	—	38	46	—
	II	600	71	1	21	2	—	17	44	1	38	46	1
25	I	583	27	—	20	41	—	18	5	—	38	46	—
	II	565	22	—	19	78	—	18	68	1	38	46	1
26	I	546	53	3	19	13	—	19	33	—	38	46	—
	II	527	20	3	18	45	—	20	1	1	38	46	1
27	I	507	19	2	17	75	—	20	71	—	38	46	—
	II	486	48	2	17	2	—	21	44	1	38	46	1
28	I	465	4	1	16	29	—	22	17	—	38	46	—
	II	442	87	1	15	59	—	22	96	1	38	46	1
29	I	419	91	—	14	69	—	23	77	—	38	46	—
	II	396	14	—	13	86	—	24	60	1	38	46	1
30	I	371	53	3	13	—	—	25	46	—	38	46	—
	II	346	7	3	12	11	—	26	35	1	38	46	1
31	I	319	72	2	11	19	—	27	27	—	38	46	—
	II	292	45	2	10	23	—	28	23	1	38	46	1
32	I	264	22	1	9	24	—	29	22	—	38	46	—
	II	235	—	1	8	23	—	30	23	1	38	46	1
33	I	204	77	—	7	16	—	31	30	—	38	46	—
	II	173	47	—	6	7	—	32	39	1	38	46	1
34	I	141	7	3	4	94	—	33	52	—	38	46	—
	II	107	55	3	3	76	—	34	70	1	38	46	1
35	I	72	85	3	2	55	—	35	91	—	38	46	—
	II	36	91	3	1	29	—	36	94	3	38	23	3

II.

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zawierająca postanowienia o uregulowaniu i zabezpieczeniu propinacyjnego prawa wyszynku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Me-go Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

§. 1.

Z zastrzeżeniem postanowień zawartych w § §. 4. i 5. przysłuża właścicielowi propinacyjnego prawa wyszynku wyłącznie prawo częściowej drobnej sprzedaży trunków propinacyjnych, jakoto: piwa, trunków miodowych, wódki i innych trunków spirytusowych, i prawo częściowej sprzedaży, bez szczególowej koncesyi, wszelkich innych trunków gorących.

§. 2.

Szynkujący trunki propinacyjne na rachunek właściciela propinacyjnego prawa wyszynku lub jego prawonabywcy, to jest dzierżawcy lub posiadającego konsens od właściciela, mają być uważani jako jego słudzy.

Stosunek służbowy między szynkującym a właścicielem propinacji, lub jego prawonabywcą podlega ogólnym przepisom o sługach obowiązującym w kraju.

Szynkujący gorące trunki, który twierdzi, że prawo wyszynku zadzierżawił, lub na to otrzymał konsens, winien udowodnić to twierdzenie pisemnym kontraktem lub konsensem, inaczej będzie uważany, jeżeli szynkuje z woli właściciela propinacji lub jego prawonabywcy, za sługę, w przeciwnym zaś razie za utrzymującego szynk pokątny.

§. 3.

Posiadaczom gorzelni, browarów i miodosytni, tudzież fabrykantom spirytusów nie wolno przedawać swoich wyrobów inaczej, jak tylko hurtem (§. 5.)

§. 4.

Fabrykom trunków słodzonych, to jest: araku, rumu, ponczowej esencji, rosolisów i likierów, przyrządzonych w drodze chemicznej i w sposób fabryczny, wolno przedawać wyrób swój w własnych składach, w butelkach zapieczętowanych, zawierających przynajmniej pół masy płynu.

Za szczególnem pozwoleniem c. k. urzędu powiatowego wydanem w porozumieniu z Wydziałem powiatowym, mogą handle korzenne, a na prowincyi także i handle towarów mieszanych, przedawać w ten sam sposób wymienione wyżej trunki słodzone.

Kramarzom pozwolenie to nie może być udzielane.

§. 5.

Cząstkowej sprzedaży wymienionych w §. 4. trunków na kieliszki lub w inny, jak tamże oznaczony sposób, pozwalają mogą c. k. urzędy powiatowe w porozumieniu z Wydziałem powiatowym tylko traktyerniom, kawiarniom i eukierniom i tylko po ścisłem zbadaniu i wykazaniu rzeczywistej miejscowej potrzeby, i po przekonaniu się, że właściciel propinacyi, względnie dzierżawca lub posiadający konsens, nie zaspokaja tej potrzeby.

§. 6.

Do prowadzenia handlu hurtownego gorącemi trunkami nadaje pozwolenie c. k. urząd powiatowy w porozumieniu z Wydziałem powiatowym; tylko właściciele gorzelnii, browarów i fabryk nie potrzebują do hurtownej sprzedaży swego wyrobu żadnego pozwolenia. W handlu hurtownym przedawane mogą być trunki propinacyjne tylko w beczkach zawierających przynajmniej jedno niższo - austryackie wiadro trunku.

§. 7.

O udzieleniu zastrzeżonego w §. §. 4. 5. i 6 c. k. urzędem powiatowym pozwolenia zawiadomi c. k. urząd powiatowy zawsze jednocześnie właściciela propinacyjnego prawa wyszynku i jego prawonabywcę.

Przeciw orzeczeniu c. k. urzędu powiatowego, czy to udzielającemu, czy odmawiającemu pozwolenia, przysłuża stronom prawo odwołania się do c. k. Namiestnictwa, które rozstrzyga ostatecznie. Rekurs powinien być wniesiony do c. k. urzędu powiatowego w nieprzekraczalnym terminie sześciu tygodni od dnia doręczenia orzeczenia, i ma moc wstrzymującą, jeżeli pozwolenia udzielono.

§. 8.

Cząstkowa sprzedaż gorących trunków słodzonych w zapieczętowanych butelkach półmasowych przez osoby ustawą niniejszą do tego nieupoważnione, bez uzyskania szczegółowego pozwolenia (§. 4.) karana będzie grzywnami od 50 do 200 złr. w. a., a jeżeli przekroczenia tego dopuścił się handel korzenny lub handel towarów mieszanych, albo kramarz, utratą nadto przy trzecim razie prawa dalszego utrzymywania prowadzonego handlu.

§. 9.

Cząstkowa sprzedaż trunków słodzonych na kieliszki lub w butelkach niezapieczętowanych, albo chociażby w butelkach zapieczętowanych w mniejszej ilości jak pół masy, bez uzyskania wymaganego pozwolenia na tę sprzedaż (§. 5.) ma być karana grzywnami od 50 do 200 złr. w. a. Nadto traci właściciel handlu korzennego lub towarów mieszanych, który miał pozwolenie do przedawania tych trunków w zapieczętowanych półmasowych butelkach, a fabrykant słodzonych trunków, w którego sklepie lub składzie popełniłoby to przekroczenie, przy drugim razie prawo przedawania tych trunków w zapieczętowanych butelkach, a w razie ponownego przekroczenia traci właściciel handlu korzennego lub handlu towarów mieszanych prawo dalszego utrzymywania handlu, a fabrykant słodzonych trunków, prawo dalszego utrzymywania fabryki.

Właściciel handlu korzennego lub towarów mieszanych, który nie miał pozwolenia do przedawania tych trunków w zapieczętowanych butelkach, tudzież kramarz, utracą przy trzecim tego rodzaju przekroczeniu prawo dalszego utrzymywania prowadzonego handlu.

§. 10.

Każła cząstkowa sprzedaż trunków propinacyjnych, bez wyraźnego pozwolenia właściciela propinacyi lub jego prawnobnywey, jest szynkowaniem pokątnem bez względu, czy wzięto za trunek gotowe pieniądze lub inny przedmiot, mający jakąkolwiek wartość, lub czy dano trunek na borg, i czy go dano w własnym domu, lub po za domem.

§. 11.

Szynkowanie pokątne ma być karane, jako przekroczenie, grzywnami od 50 do 200 złr. w. a. Właściciel handlu hurtownego gorącemi trunkami tudzież upoważniony w moc tej ustawy do cząstkowej sprzedaży trunków słodzonych, bądźto w półmasowych zapieczętowanych butelkach,

bądź na kieliszki, ulegną tej karze, jeżeli czy to sami, czy też którykolwiek z ich domowników lub sług, dopuszczą się tego przekroczenia, a za trzecim przekroczeniem utracą nadto prawo dalszego prowadzenia handlu lub zarobku.

Oprócz tego ulegnie w każdym razie cały przydybany zapas trunku wraz z naczyniami i przyrządami do szynkowania konfiskacie.

§. 12.

Za okoliczność szczególnie obciążającą przy pokątnej szynkowaniu poczytane będzie przedawanie wódki na zimno farbowanej, zaprawionej lub osłodzonej, jakoby słodzonego trunku fabrycznego, przyrządzonego w drodze chemicznej. Tłumaczenie się, iż pobierano wódkę tę z upoważnionej fabryki gorących trunków, nie może ani uniewinniać, ani zmniejszać winy.

W razie wątpliwości, czy przydybany trunek jest rzeczywiście słodzonym trunkiem fabrycznym, lub tylko na zimno przyprawionym spirytusem albo wódką, zasięgnie orzekający c. k. urząd zdania technicznego znawcy na koszt strony, której twierdzenie okaże się fałszywym.

§. 13.

Posiadanie gorących trunków w większej ilości, jak wymagać może pokrycie potrzeby według osobistych stosunków lub chwilowych okoliczności posiadacza, tudzież posiadanie naczyń lub przyrządu do wyszynku, nie stanowią wprawdzie same przez się dowodu popełnionego przekroczenia pokątnej szynkowania, są jednakże silnym dowodem podejrzenia, a obok którejkolwiek z tych okoliczności zeznanie jednego już tylko świadka wystarczy do całkowitego dowodu.

§. 14.

Wprowadzanie trunków propinacyjnych do okręgu propinacyjnego dozwolone jest tylko uprawnionym do szynkowania lub do handlu temi trunkami, niemniej na użytek własnego przedsiębiorstwa przemysłowego, gospodarstwa lub domu. Wprowadzanie tych trunków na użytek trzecich osób pod pozorem użytku własnego, karane będzie utratą trunków, tym sposobem wprowadzonych, i grzywnami od 10 do 100 złr. w. a.

§. 15.

Zasądane według niniejszej ustawy grzywny, przypadają w połowie donosicielowi, jeżeli nim nie był zaprzy-

siężony strażnik propinacyjny, w drugiej zaś połowie wpływają do kasy tej gminy, w której popełniono przekroczenie. A jeżeli to przekroczenie popełnione zostało na obszarze dworskim, do kasy tej gminy, z którą obszar dworski tworzy jedną gminę katastralną. Też same przypadają przedmioty podług §. 11. skonfiskowane. Jeżeli nie było donosiela wpływają grzywny całkowicie do kasy rzeczony gminy.

W razie udowodnionej zupełnej niemożności zapłacenia grzywny, takowe będą zmieniane na odpowiedni areszt licząc jeden dzień aresztu za 2 złr. w. a.

§. 16.

Dochodzenie i karanie wszystkich w ustawie tej określonych przekroczeń, przysłuza dotyczącym urząd powiatowym, a w drugiej i ostatniej instancyi Namiestnictwu. Tylko przeciw orzeczonej utracie prawa dalszego prowadzenia handlu lub zarobku można odwołać się do właściwego Ministerstwa.

Dochodzenie powinno nastąpić nie tylko na żądanie właściciela propinacyi, lecz także i na żądanie jego prawnobywcy.

Orzeczenia co do przekroczeń powinny być doręczane zawsze i dotyczącemu właścicielowi propinacyi i jego prawnobywcy, jako stronom interesowanym, którym zarówno z obżalowanym przysłuza prawo rekursu, tak co do orzeczenia o winie, jak i przeciw wymiarowi kary.

§. 17.

Przy śledzeniach przekroczeń w tej ustawie określonych, może być odbierana przysięga od świadków.

§. 18.

W razie poszlak szynkowania pokątnego winien urząd powiatowy lub zwierzchność miejscowa zarządzić rewizję domową, wykonać się mającą według przepisów ustawy karnej dla przestępstw skarbowych.

§. 19.

Określone w tej ustawie przekroczenia ulegają przedawnieniu, jeżeli od chwili popełnionego przekroczenia

upłynęło sześć miesięcy, a w ciągu tego czasu nie pociągnięto obżalowanego do odpowiedzialności, lub nie przedsięwzięto przeciw niemu we względzie dochodzenia popełnionego przekroczenia żadnego urzędowego kroku, a w szczególności nie wystosowano do niego zawezwania.

§. 20.

Właścicielowi propinacyjnego prawa wyszynku wolno utrzymywać dla skuteczniejszej obrony praw swoich przysięgłą straż propinacyjną.

Prawo odbierania przysięgi od straży propinacyjnej służy urzędowi propinacyjnemu. Przepisy rozporządzenia z dnia 30. Stycznia 1860 (Dz. u. P. Nr. 28.) co do zaprzysięgania straży polowej, mają być zastosowane także do zaprzysięgania straży propinacyjnej.

Przysięga ma być odebrana podług następującej roty:

„Przysięgam, że będę strzegł powierzonego mi
 „nadzorowi propinacyjnego prawa wyszynku z jak największą
 „pilnością i wiernością od wszelkiej szkody, że doniosę na-
 „tychmiast o każdym nieprawnym ukróceniu tego prawa,
 „że nie będę fałszywie nikogo ani oskarżał, ani podawał
 „w podejrzenie, że jednakże o każdym, któryby w jakibądź
 „sposób nieprawie ukracił prawo wyszynku, doniosę su-
 „miennie, bez żadnych osobistych względów, podług mego
 „najlepszego przekonania, tak mi Boże dopomóż!“

Przysięgła straż propinacyjna uważana będzie przy wykonywaniu swej służby jako straż publiczna, i używać ma wszystkich praw, przysługujących pod tym względem na mocy ustaw osobom urzędowym i publicznej straży cywilnej. Obowiązki przysięgłej straży propinacyjnej określa rota przysięgi.

Zeznanie przysięgłego strażnika propinacyjnego, uczynione z powołaniem się na służbową przysięgę, o czynach lub okolicznościach, wchodzących w zakres jego obowiązkowej służby, stanowi prawny dowód według określeń §. 427. lit. c. ustawy o postępowaniu karnem, z dnia 20. Czerwca 1853.

§. 21.

Zwierzchności gminne mają z obowiązku czuwania w gminie nad bezpieczeństwem mienia, przestrzegać zachowywania zawartych w tej ustawie postanowień, i udzielać

właścicielowi propinacy, a względnie jego prawonabywcy,
w każdym razie skutecznej pomocy ku obronie ich praw.

§. 22.

Ustawy i przepisy, odnoszące się do przedmiotów
niniejszą ustawą objętych, o ile się z nią nie zgadzają,
znoszą się.

§. 23.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministerstwu.
